

Petr Hertel: Latinskoamerická emancipace v kontextu mezinárodní velmocenské politiky let 1815–1826. Praha 2011, 348 stran.

Cílem předložené práce bylo sledovat, prezentovat a zhodnotit složitý průběh válek za nezávislost v Latinské Americe, řečeno slovy autora, „*v kontextu celkového, můžeme říci světového vývoje, který synchronně probíhal jinde ve světě, tedy v oblastech mimo emancipující se španělské a portugalské kolonie v Americe, a který byl s jejich vývojem, ostatně mnohdy dosti zásadním způsobem, provázán*“. Tato autorova úvodní formulace je v jistém smyslu nadsázkou, protože ony souvislosti a spojitosti můžeme shledat nanejvýš s vývojem v Evropě potažmo Spojených státech, ale sám odvážný záměr pojmout téma takto široce lze hodnotit jen pozitivně.

Hertel svou práci vymezil léty 1815 resp. 1826, třebaže počátky zápasu Latinoameričanů spadají již do roku 1810. Zdůvodňuje to vcelku logicky a oprávněně tím, že zvolil mezník 1815 s ohledem na zásadní změnu v Evropě, jíž byl pád Napoleonova režimu.

Autor práci rozdělil do devíti kapitol. V první rekapituluje předpoklady a hodnotí příčiny počátku zápasu za nezávislost. Druhá kapitola je věnována počáteční fázi válek za nezávislost v kontextu mezinárodních souvislostí. Dočasný obrat ve prospěch rojalistických sil za oceánem v letech 1814–1815 je hodnocen ve třetí kapitole. Ve čtvrté kapitole autor hodnotí nový nástup vlastenců v souvislostech mezinárodního vývoje do kongresu zástupců velmocí v Cáchách v roce 1818. Pátá a šestá kapitola pak jsou věnovány průběhu závěrečných fází osvobozenického boje a zániku španělské resp. portugalské koloniální moci v Latinské Americe. Předposlední, osmá kapitola rekapituluje

problém mezinárodních souvislostech od vyhlášení Monroevy doktríny v roce 1823 do Panamského kongresu, na němž ztroskotala idea jednoty latinskoamerických států po vzoru USA, již prosazoval Simon Bolívar. Poslední, devátá kapitola, pak obsahuje celkové a velmi pozoruhodné hodnocení emancipace v Latinské Americe a jejích důsledků v budoucnu. Závěr potom obsahuje mj. i stručný výhled až do 20. století.

Hertelův badatelský záměr, způsob a metody jeho realizace i dosažený výsledek budí nepochybný respekt. Rozsah této velmi kvalitní diplomové práce je úctyhodný. Autorův zájem o zkoumané téma byl dlouhodobý a intenzivní, jeho znalost latinskoamerických reálií i širokých mezinárodních souvislostí hluboká. Autor dle mého soudu pochopil a správně zhodnotil význam působnosti všech základních faktorů, které ovlivnily vývoj zápasu obyvatel někdejších španělských resp. portugalských držav v Americe za nezávislost. Práce má logickou a vyváženou strukturu, autor využil své rozsáhlé jazykové znalosti. Bibliografie prokazuje, že autor použil převážnou část dosažitelných titulů. Text, což je v případě diplomových prací obvyklý jev, trpí místy dosti značnou popisností, v některých pasážích je poněkud přetížen fakty, což však samo o sobě kvalitu diplomové práce ve své podstatě příliš nesnižuje.

Je mimo jakoukoli pochybnost, že Petr Hertel prokázal požadované badatelské předpoklady i schopnost samostatné odborné práce. Doporučuji předloženou diplomovou práci k obhajobě. Vzhledem k vysoké kvalitě textu doporučuji ho přijmout jako práci rigorózní.

Doporučuji hodnotit klasifikačním stupněm:

V Hostivici 22. května 2011

Prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc.

Ústav světových dějin FF UK

